

Onderwerp Preadvies initiatiefvoorstel over verbreding van de toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers en statushouders in de regio en gemeente Groningen

ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14050 Bijlage(n) - Ons kenmerk 389637-2023
Datum 10-01-2024 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte lezer,

Op 9 november 2023 hebben de fracties van D66, Student & Stad, ChristenUnie, PvdA en GroenLinks een initiatiefvoorstel ingediend over de verbreding van de toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers en statushouders in Groningen. Hierbij treft u ons preadvies op dat initiatiefvoorstel aan.

In het initiatiefvoorstel geven voornoemde fracties aan dat zij zien dat er enerzijds in verschillende branches personeelstekorten bestaan en dat het anderzijds voor grote aantallen statushouders en asielzoekers moeilijk is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Met het voorstel verzoeken de fracties ons om:

1. A. te onderzoeken op welke wijze de arbeidsmarkt breder en toegankelijker gemaakt kan worden voor statushouders en asielzoekers (die tevens gekoppeld zijn aan de regio Groningen) om te werken door te kijken naar het verwezenlijken van een Meedoenbalie bij het toekomstige azc aan de Sint Petersburgweg en de noodopvanglocatie aan de Europaweg hierin mee te nemen;
B. bij het onderzoek naar het verwezenlijken van een Meedoenbalie in het azc aan de Sint Petersburgweg met de verschillende betrokken partijen zoals de arbeidsmarktregio Groningen, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, COA, Thuisin050, werkgevers en vrijwilligersorganisaties gesprekken te voeren;
2. in samenwerking met het voortgezet- en primair onderwijs, MBO, HBO en WO-instellingen, Stichting UAF, Stichting Cosmicus, COA en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de ondersteuningsprogramma's 'Statushouders voor de klas' en 'Wereldburgers voor de klas' nader te onderzoeken en een pilot te ontwikkelen voor de gemeente Groningen;

Volgvel 1

3. in samenwerking met zorginstellingen, Work for Ukraine en ketenpartners onderzoek te doen naar het opzetten van een traject om statushouders met een achtergrond in de zorg ingezet kunnen worden in de eerstelijns maatschappelijke zorg;
4. uw raad in het tweede kwartaal van 2024 te informeren over de resultaten van bovengenoemde onderzoeken en over (project)voorstellen op basis van deze resultaten met de bijhorende financiële dekking van de voorstellen uit het initiatiefvoorstel.

We zijn positief over de aandacht voor de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt voor statushouders en asielzoekers. Er vinden verschillende gesprekken plaats met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen en werkgevers over ditzelfde onderwerp. Het onderwerp heeft onze aandacht en we herkennen het belang van het verbreden van de arbeidsmarkt voor deze doelgroepen. Daarom adviseren wij positief op de genoemde voorstellen en geven hieronder onze kanttekeningen per voorstel weer. Een algemene kanttekening is dat er door de hoge instroom van statushouders momenteel een wachtlijst is voor inburgeraars om te starten met hun inburgering. Het wegwerken van deze wachtlijst legt een hoge druk op de afdeling Thuisin050. Uitvoeringscapaciteit is een belangrijke factor die moet worden meegenomen in de onderzoeken en de voorstellen.

Voorstel 1: Toegang tot de arbeidsmarkt verbreden

De bestaande Meedoenbalie aan de Europaweg wordt drukbezocht door asielzoekers die op zoek zijn naar vrijwilligerswerk of betaald werk. Wanneer de uitbreiding van het azc aan de Sint Petersburgweg afgerond is, zou een Meedoenbalie op deze locatie in deze groeiende behoefte voorzien. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) heeft hiervoor de regie. We gaan verkennen welke rol de gemeente kan vervullen om asielzoekers aan een betaalde baan te helpen.

Het vervallen van de 24-weken-eis neemt een drempel weg voor asielzoekers om een betaalde baan te vinden. Door het vervallen van deze eis wordt het namelijk aantrekkelijker voor werkgevers om asielzoekers in dienst te nemen. Toch blijven ondanks het vervallen van de 24-weken-eis verschillende randvoorwaarden onopgelost, waardoor het moeilijk voor asielzoekers blijft om aan het werk te gaan. Zo zijn werkgevers vaak onbekend met de procedure omtrent de aanvraag van een tewerkstellingsvergunning. Andere belemmeringen zijn problemen bij de aanvraag van een Burgerservicenummer en verlopen identiteitsbewijzen.

Voorstel 2: Statushouders voor de klas

De behoefte vanuit het onderwijs staat voor ons centraal in het onderzoek. Het onderwijsveld heeft bij dergelijke trajecten het voortouw. Zij kunnen de beste inschatting maken welke rollen en functies voor deze doelgroep passend zijn. De vraag welke rol de gemeente op zich kan en moet nemen binnen (project)voorstellen is daarbij van belang.

In het onderzoek hebben we aandacht voor wat statushouders nodig hebben om te kunnen werken in het onderwijs. Statushouders moeten voldoen aan een aantal eisen omtrent pedagogiek, taalniveau en de beschikking over een lesbevoegdheid. Deze drempels zullen we meenemen in het voorgestelde onderzoek.

Volgvel 2

Helaas is de subsidieregeling voor scholen om statushouders te begeleiden naar een onderwijsgevende functie in het voorgezet onderwijs op 15 september 2023 gesloten. Nader onderzoek naar de mogelijke start van een vergelijkbare pilot 'Statushouders voor de klas' zal dus aandacht moeten besteden aan de beschikbaarheid van andere financieringsmogelijkheden.

Voorstel 3: Vluchtelingen in de zorg

We vinden het een goed idee om nader te onderzoeken of meer statushouders met een zorgachtergrond in de zorg aan het werk kunnen. Op dit moment zijn er binnen Werk in Zicht al trajecten om mensen op te leiden voor functies in de zorg. Statushouders komen hier ook voor in aanmerking en krijgen zo nodig extra begeleiding. Voor dit soort trajecten is het van belang dat werkgevers willen en kunnen investeren in het opleiden van mensen en dat er voldoende kandidaten zijn om een traject te starten. Tot nu toe waren er te weinig geschikte kandidaten. Mogelijk is dit verandert met de toename van het aantal statushouders in onze gemeente en regio. Om de haalbaarheid te vergroten onderzoeken we of we regionaal kunnen werven.

De complexiteit van het in dienst nemen van statushouders vraagt veel van werkgevers. Ter illustratie: het genoemde traject binnen het UMCG is een mooi voorbeeld van hoe een werkgever statushouders met een achtergrond in de zorg kan opleiden tot zorgprofessionals. We willen hier wel bij opmerken dat het UMCG landelijk werft voor dit traject, omdat er anders onvoldoende kandidaten zijn. We zijn dus sterk afhankelijk van de motivatie en betrokkenheid van werkgevers. Om meer van dit soort trajecten te realiseren moeten we in kaart brengen wat werkgevers nodig hebben om een traject te starten.

Zoals aan ons verzocht in het initiatiefvoorstel zullen we uw raad informeren in het tweede kwartaal 2024 over de onderzoeksresultaten, de op deze resultaten gebaseerde (project)voorstellen en mogelijke financiële dekking. We zijn voor dit streven afhankelijk van de bovengenoemde partners. Mocht dit invloed hebben op de planning, dan informeren we uw raad tijdig.

We gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.